

Союз юристів України

01025, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 15
Тел.: (044) 272-32-24, 278-80-85
Факс: (044) 278-57-16

Union of Lawyers of Ukraine

15, Velyka Zhitomyrska Str., Kyiv, 01025, Ukraine
Tel.: (+380 44) 272-32-24, 278-80-85
Fax: (+380 44) 278-57-16

www.lawyersunion.org.ua, E-mail: union_jurist@ukrpost.ua

№ 1646 від 14 березня 2020.

На № _____ від _____ 20 р.

Президенту України
В.О. Зеленському

Шановний Володимире Олександровичу!

Це не перше звернення Союзу юристів України, якими ми намагаємося донести до Вас інформацію щодо процесів деградації правової сфери, які становлять загрозу державності та національній безпеці країни.

Зокрема, листом Союзу юристів України від 06.11.2019р. Вам надсилалася Резолюція Всеукраїнського форуму правників «Про стан національної правової системи». У цьому документі, який одногосно підтримали майже 500 учасників Форуму з усіх регіонів України, висловлено стурбованість, що при прийнятті законодавчих і нормативних актів дуже часто не враховуються вимоги Конституції України і норми Міжнародного права, висновки й рекомендації вітчизняної правничої науки, зауваження фахових юристів. Під гаслами реформування правоохоронних органів запроваджуються відверто дискримінаційні заходи, що порушують соціальні і трудові права та гарантії незалежності суддів, прокурорів та інших працівників правоохоронної сфери.

Турбуючись про сталий розвиток України, забезпечення верховенства права, дотримання конституційних прав і свобод співвітчизників, запропоновано змінити дискримінаційну практику реформування органів прокуратури, законодавчо врегулювати питання про поновлення порушених прав працівників правоохоронної системи, розробити Стратегію реформування державних інститутів, за участю вітчизняних вчених та провідних правників...

Можливо, Ваша надзвичайна зайнятість стала на заваді реалізації пропозицій щодо протидії правовому нігілізму, систематичним порушенням конституційних прав і свобод, їх поновленню та захисту Держави і громадянина, що були запропоновані найавторитетнішою організацією вітчизняних правників з 30-річною історією.

Сьогодні в Україні без належної реакції залишаються сотні рішень Європейського Суду з прав людини, якими визнані порушення майнових, трудових та соціальних прав наших громадян. Значна їх частина не виконана, а винні у цьому службові особи продовжують свою бездіяльність, утверджуючи в свідомості своїх громадян зневіру та розпач.

Відсутня будь-яка, навіть політична, реакція на останні рішення Конституційного Суду України, якими визнані неконституційними низку законів та нормативних документів, що порушували конституційні права людини.

Залишається не поміченим правовий колапс, створений внаслідок так званої судової реформи 2015 року, коли з Конституції України було виключено цілий розділ «Прокуратура України». Тим самим виникла невідповідність норм Конституції підвалинам державності, визначеним Декларацією про державний суверенітет України. Український народ, як суб'єкт права, був позбавлений дієвої державної інституції, здатної представляти та захищати його інтереси. Особливо слід підкреслити значення наглядових функцій прокуратури, яка оперативно реагувала на порушення законодавства, та була доступним державним органом, що здійснював ефективне представництво інтересів Держави та громадянина.

Владою не зроблено жодного кроку для поновлення порушених прав правоохоронців, тому вони змушені шукати захисту в судах. Наразі розглядається понад тисячу позовів співробітників органів прокуратури про поновлення на роботі, 676 з них подані колишніми прокурорами Генеральної прокуратури України. Станом на 1 вересня 2020 року суди першої інстанції винесли рішення у 24 справах, 5 з них набрали законної сили після розгляду в апеляційній інстанції. Суди задовольняють позови прокурорів, визнавши незаконними як саме рішення кадрової комісії про неуспішне проходження позивачем атестації, так і Наказ Генерального прокурора про звільнення з органів прокуратури, зобов'язавши не лише поновити прокурора на рівнозначній посаді вже в Офісі Генерального прокурора, а й виплатити йому середньомісячну зарплату за вимушений прогул.

Водночас, днями анонсовано проведення атестації працівників місцевої прокуратури у тому ж порядку, що може спричинити ще більшу хвилю судових позовів, у тому числі й до Європейського суду з прав людини. За антиконституційні рішення можновладців доведеться розраховуватись українським платникам податків.

Наведене не лише негативно впливає на роботу правоохоронної системи країни, але й не сприяє дотриманню законності і правопорядку в державі.

У минулому році до судів надійшло значно більше скарг на бездіяльність слідчого та прокурора – 76033, у 2015 році таких скарг було – 45417.

Питома вага направлених обвинувальних актів до суду по категоріям злочинів становить: лише 2% – про особливо тяжкі злочини, 26% – про тяжкі злочини, 50% – про злочини середньої тяжкості, 22% – про злочини невеликої тяжкості.

За правовою кваліфікацією умисне вбивство, у 2019 було обліковано 5465 кримінальних правопорушень, з яких лише у 1304 провадженнях (що становить лише 23,8%) конкретним особам повідомлено про підозру. Ще гірший показник розкриття цих особливо тяжких злочинів за направленими до суду обвинувальними актами – лише 834, що становить 15,2%!

За фактами крадіжок у 2019 році було обліковано 197564 правопорушення, але про підозру конкретним особам у таких злочинах повідомлено лише у 70763 провадженнях, що складає 35,8%.

За даними соціологічних досліджень, більше 40% громадян, які потерпіли від злочинних посягань, не звертаються з заявами до правоохоронних органів у зв'язку з недовірою до них.

Шановний Володимир Олександрович, чинний стан законності в Державі, захисту та поновлення порушених прав і свобод людини і громадянина в Україні та протидії злочинності, вимагають сталості та узгодженості дій правоохоронної і судової системи, які можливо і необхідно напрацювати у ході координаційних нарад під Вашим головуванням.

З повагою

Голова Союзу юристів України

С.М. Піскун